

Warszawa, 16 listopada 2006 r.

Skrzynka pocztowa Nr P-14

K/06/002

KGP/41120-1/06

**Pan
Piotr Grzegorz Woźniak**

Minister Gospodarki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art.2 ust.1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz.U. z 2001 r. Nr 85 poz. 937 ze zm.), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli¹ przeprowadziła w Ministerstwie Gospodarki kontrolę realizacji przez ministra właściwego do spraw gospodarki² wniosków pokontrolnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dostaw gazu. Badaniami objęto okres od roku 2002 do końca kwietnia 2006 r.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 11 maja 2006 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia, iż Minister Gospodarki nie zrealizował wniosków NIK w zakresie stworzenia warunków gwarantujących bezpieczeństwo energetyczne odnośnie dostaw gazu, przedstawionych w wyniku kontroli obrotu gazem ziemnym³, a także wniosków zmierzających do zwiększenia pojemności magazynów tego paliwa, sformułowanych w wyniku wcześniejszych kontroli dotyczących gazu ziemnego oraz funkcjonowania systemu tworzenia zapasów obowiązkowych paliw w Polsce⁴. W latach 2002-2006 (do maja) przede wszystkim nie stworzono całościowej

¹ Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

² Dalej Ministra Gospodarki.

³ Pismo nr KGP/41017-4/02 z dnia 13 listopada 2003 r.

⁴ *Informacja o wynikach kontroli kierunków organizacji importu gazu ziemnego do Polski*, luty 2002 r., Nr ewid. 17/2002/S01002/KGP oraz *Informacja o wynikach kontroli funkcjonowania systemu tworzenia zapasów*

koncepcji dywersyfikacji importu gazu, zgodnie z obowiązującymi założeniami polityki energetycznej Polski, jak też nie zrealizowano wymogu dywersyfikacji. Natomiast Izba pozytywnie ocenia zainicjowanie od II połowy 2005 r. działań zmierzających do osiągnięcia pożądanego poziomu dywersyfikacji źródeł importu gazu oraz wypracowanie kierunków działań z tym związanych. Pozytywna ocena dotyczy również przygotowania długoterminowej prognozy zapotrzebowania na gaz.

1. NIK negatywnie ocenia pod względem legalności oraz celowości oraz uznaje za niekorzystne dla bezpieczeństwa energetycznego Polski niezrealizowanie wymogu dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego z importu, jak również brak wypracowania strategii w tym zakresie. Należy przy tym jednak zauważyć intensyfikację działań począwszy od przełomu lat 2005/2006.

Dywersyfikacja dostaw gazu z importu została zdefiniowana w *Założeniach polityki energetycznej Polski do 2020 r.* jako „bezpośrednie infrastrukturalne połączenie z przynajmniej dwoma zagranicznymi złożami gazu ziemnego z różnych kierunków geograficznych za pomocą rurociągów przesyłowych przekraczających granice państwa”. Natomiast w przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 4 stycznia 2005 r. *Polityce energetycznej Polski do 2025 r.*⁵ dywersyfikację źródeł dostaw paliw i energii zdefiniowano jako stan i miarę zróżnicowania źródeł dostaw paliw i energii. W aspekcie politycznym dywersyfikację określono jako „osiągnięcie pożądanego stopnia niezależnienia się od konkretnego dostawcy, z reguły o dominującej pozycji”.

Mimo rezygnacji przez Rząd Polski, w lutym 2004 r., z zatwierdzenia długoterminowej *Umowy Sprzedaży Gazu*⁶, przewidującej dostawę gazu ziemnego do Polski ze źródeł norweskich (tzw. „dużego kontraktu norweskiego”) ówczesny Minister Gospodarki, Pacy i Polityki Społecznej Jerzy Hausner nie wypracował alternatywnego rozwiązania zróżnicowania dostaw gazu z zagranicy i przez ponad rok nie podjął inicjatywy w tym względzie. Do zakończenia czynności kontrolnych nie powstał plan osiągnięcia pożądanego poziomu dywersyfikacji dostaw gazu.

Działania w zakresie określenia możliwych wariantów dywersyfikacji źródeł importu gazu podjęto dopiero w 2005 r. Jako alternatywne rozwiązania brano pod uwagę następujące projekty: rurociąg Nabucco, rurociąg Sarmacja, rurociąg Amber oraz terminal LNG. Jednakże według wiedzy Ministerstwa Gospodarki z ww. projektów jedynie koncepcja budowy terminala LNG może spełniać wymóg dywersyfikacji dostaw gazu.

W zakresie pozyskania gazu skroplonego z wykorzystaniem terminala LNG **Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA** przeprowadziło procedurę przetargową w celu wyłonienia podmiotu, którego zadaniem będzie przygotowanie *Studium wykonalności i założeń techniczno-ekonomicznych importu LNG do Polski*. Rozstrzygnięcie przetargu nastąpiło w kwietniu 2006 r., natomiast wykonanie studium planowane jest na listopad 2006 roku. PGNiG SA podpisało w lutym 2006 r. listy

obowiązkowych paliw w Polsce w latach 1998 – 2002 i jego modyfikacji, styczeń 2004 r., Nr ewid. 161/2002/P01058/KGP.

⁵ *Obwieszczenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2005 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2025 r.* (M.P. z 2005 r. Nr 42, poz. 562).

⁶ Zawartej w dniu 3 września 2001 r. pomiędzy PGNiG SA a konsorcjum Statoil ASA, Norsk Hydro Produksjon as., TotalFinaElf Exploration Norge AS, A/S Norske Shell, Mobil Exploration Norway Inc.

intencyjne z **Zarządem Morskiego Portu Gdańsk SA** oraz **Zarządem Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA**.

W związku z zagrożeniem bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego z importu na początku 2006 r. Rada Ministrów podjęła *uchwałę Nr 3/2006 z dnia 3 stycznia 2006 r. w sprawie działań mających na celu dywersyfikację nośników energii*⁷. Zobowiązywała ona Ministra Gospodarki do przeprowadzenia w trybie pilnym działań przygotowujących decyzje inwestycyjne i handlowe dla dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego, w szczególności budowy terminalu LNG oraz dostaw gazu do Rzeczypospolitej Polskiej z innych źródeł. Rada Ministrów uchwaliła również *rozporządzenie z dnia 29 listopada 2005 r. w sprawie Pełnomocnika Rządu do Spraw Dywersyfikacji Dostaw Nośników Energii do Rzeczypospolitej Polskiej*⁸, ustanawiające pełnomocnika w randze sekretarza stanu lub podsekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki. Działania Ministra Gospodarki wynikające z dyspozycji ww. aktów prawnych nie zostały jednak poddane ocenie ze względu na fakt upływu zbyt krótkiego czasu, by ocena taka była możliwa i rzetelna. Izba zauważa natomiast fakt opracowania w kwietniu 2006 r. Strategii i harmonogramu działań dla dywersyfikacji dostaw nośników energii do Rzeczypospolitej Polskiej oraz przyjęcia przez Radę Ministrów stanowiska⁹, że podjęcie przez PGNiG SA działań związanych z przystąpieniem do projektu gazociągu Karsto-Oslo (dającym dostęp do złóż gazu na morzu Północnym) i przedłużeniem połączenia do terytorium Polski oraz z budową terminalu LNG jest zgodne z polityką rządu.

2. NIK ocenia jako nieskuteczne działania Ministra Gospodarki wobec strony rosyjskiej w celu ustalenia kwestii budowy II nitki systemu gazociągów tranzytowych Jamał-Europa (tzw. gazociągu jamalskiego). Mimo upływu, z końcem 2004 r., terminu podjęcia takiej decyzji, określonego w *Protokole dodatkowym do Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o budowie systemu gazociągów dla tranzytu rosyjskiego gazu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 sierpnia 1993 r.* kwestia ta przez 1,5 roku nie została rozstrzygnięta. NIK ocenia negatywnie pod względem celowości stanowisko Ministra Gospodarki, przyjęte jako wspólny wniosek sformułowany po rozmowach gospodarczych delegacji polskiej pod przewodnictwem Wiceprezesa Rady Ministrów Ministra Gospodarki i Pracy Jerzego Hausnera z delegacją rosyjską w dniach 6-7 grudnia 2004 r. Według tego wniosku strony ustaliły, że wymiana stanowisk stron w sprawie budowy II nitki stanowi wypełnienie formalnego wymogu w tym zakresie wynikającego z *Protokołu dodatkowego*.

Izba uwzględnia przy tym fakt, że niemożność uzyskania przez stronę polską decyzji strony rosyjskiej o podjęciu budowy II nitki gazociągu jamalskiego wynikała z treści postanowień Art. 1 *Protokołu dodatkowego*, stanowiącego jedynie: „Strony zaktualizują do 31 grudnia 2004 r. kwestię budowy drugiej nitki polskiego odcinka systemu gazociągów tranzytowych Jamał-Europa, kierując się zasadą celowości ekonomicznej i koniecznością stabilnego i efektywnego funkcjonowania pierwszej nitki polskiego odcinka tego systemu”. NIK po kontroli działań w ramach renegocjacji

⁷ niepublikowana

⁸ Dz.U. Nr 239, poz. 2011.

⁹ *Uchwała nr 77/2006 z dnia 31 maja 2006 r.*

polsko-rosyjskich porozumień w sprawie importu gazu ziemnego¹⁰ oceniła jako niekorzystne dla strony polskiej ustalenie zawarte w załączniku 1 do *Protokołu dodatkowego* w zakresie objęcia *kontraktem jamalskim* punktów zdawczo-odbiorczych w Drozdowiczach, Wysokoje i Tietierowce, przy jednoczesnym braku ustaleń gwarantujących realizację budowy II nitki gazociągu jamalskiego. Izba podnosiła, że zaakceptowanie jako zapisu umownego zasady, iż zakontraktowane ilości gazu importowanego z Rosji będą dostarczane, poza I nitką gazociągu jamalskiego, także gazociągami przechodzącymi przez ww. punkty, pozbawiło stronę polską narzędzi do wyegzekwowania od strony rosyjskiej realizacji budowy II nitki gazociągu. Ponieważ *Protokół dodatkowy* nie przesądził decyzji o budowie II nitki, strona rosyjska ma zagwarantowaną do 2022 r. sprzedaż gazu do Polski bez obowiązku realizacji budowy II nitki gazociągu jamalskiego.

W liście Ministra Przemysłu i Energetyki Federacji Rosyjskiej Wiktora Christenki do Wiceprezesa Rady Ministrów Jerzego Hausnera z dnia 9 lutego 2005 r. podtrzymano stwierdzenie, iż strony *Protokołu dodatkowego* wywiązały się ze swoich zobowiązań mówiących o aktualizacji kwestii budowy II nitki gazociągu jamalskiego przez sam fakt wyrażenia swego stanowiska w tej sprawie. Jednocześnie podjęcie dalszych rozmów o budowie II nitki gazociągu jamalskiego strona rosyjska uzależniła od potwierdzenia przez stronę polską swoich zobowiązań do odbioru gazu z II nitki, otrzymania od strony polskiej gwarancji w sprawie długoterminowych taryf i stabilności systemu podatkowego, a także dokonania zmian w statucie EuRoPol Gaz SA wzmacniających pozycję Gazpromu w procesie podejmowania decyzji operacyjnych.

2.1. Izba zauważa także fakt niezrealizowania przez PGNiG SA i Gazexport ustalenia, dokonanego podczas rozmów Ministra Gospodarki i Pracy Jerzego Hausnera z Ministrem Przemysłu Energetyki Wiktorem Christienko podczas wizyty w grudniu 2004 r.

Przedmiotem ustaleń były kwestie dotyczące stworzenia warunków prawnych i technicznych pozwalających na przepływ gazu ziemnego gazociągiem jamalskim z kierunku zachodniego na wschód (tzw. rewers) w sytuacjach awaryjnych powstałych z dowolnej przyczyny losowej.

Strony poparły wniosek Prezesa PGNiG SA Marka Kossowskiego, aby PGNiG SA i Gazexport podpisały w krótkim terminie, najlepiej do końca grudnia 2004 r., stosowną umowę dotyczącą realizacji połączenia rewersyjnego w Mallnow. Mimo to umowa taka nie została podpisana do zakończenia czynności kontrolnych, z powodu – jak wyjaśnił p.o. z-cy Dyrektora Departamentu Ropy i Gazu MG Maciej Woźniak – niepodjęcia działań w tej sprawie przez stronę rosyjską¹¹.

3. Izba ocenia negatywnie zaniechanie przez Ministra Gospodarki inicjatywy w kwestii przeciwdziałania realizacji projektu budowy gazociągu Północnego na dnie Bałtyku. Ocena ta dotyczy zarówno niewypracowania strategii w tym zakresie, jak również nieskoordynowania działań strony polskiej z innymi zainteresowanymi krajami, w tym w szczególności krajami basenu morza Bałtyckiego.

Budowa gazociągu Północnego – zdaniem NIK – jest niekorzystna dla strategicznych interesów Polski w zakresie bezpieczeństwa energetycznego. Mimo iż

¹⁰ Informacja o wynikach kontroli zaopatrzenia w gaz ziemny, czerwiec 2004 r., Nr ewid. 83/2003/P02058/KGP.

¹¹ Pismo nr DRO-MW/06 z dnia 11 kwietnia 2006 r.

pierwsze informacje o tym projekcie były dostępne Ministrowi Gospodarki co najmniej od jesieni 2002 r., do końca 2005 r. nie były podejmowane żadne działania.

Nie podjęto ponadto próby wykorzystania poza granicami kraju argumentów, mogących stanowić narzędzia w dialogu z organami Unii Europejskiej oraz poszczególnymi krajami europejskimi na temat powstrzymania realizacji ww. inwestycji. Do takich argumentów należy zaliczyć kwestie bezpieczeństwa ekologicznego.

Opracowania dotyczące ekologicznych aspektów budowy gazociągu Północnego Minister Gospodarki uzyskał dopiero w II połowie 2005 r.: ekspertyzę Biura Studiów Projektowych i Gazownictwa GAZOPROJEKT SA *Porównanie wybranych wariantów budowy układu przesyłowego gazu z Rosji do Europy Zachodniej* oraz opracowanie zaprezentowane na Konferencji Krajów Bałtyckich w listopadzie 2005 r. *Natural Gas in Baltic Sea Region*, zawierające dogłębną analizę zagrożeń ekologicznych wynikających z przebiegu gazociągu Północnego po dnie Bałtyku. Z opracowań ekologicznych wynikało, że budowa gazociągu Północnego stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa ekologicznego Bałtyku, które jest morzem zamkniętym, płytkim, o niewielkim zasoleniu, a z powodu względnie niskiej temperatury wody biodegradacja związków chemicznych zachodzi w nim wolniej niż w morzach ciepłych. Ponadto, ze względu na położenie geograficzne i niewielką wymianę wód, Bałtyk jest szczególnie narażony na zanieczyszczenia (skażona toksycznymi chemikaliami woda zalega w Bałtyku 25 – 30 lat). Potencjalne zagrożenia wynikać mogą z zatopionej i zalegającej na trasie przebiegu gazociągu znacznej ilości broni chemicznej, która spowodować może katastrofę ekologiczną regionu.

Kontrola wykazała, że mimo posiadania ww. opracowań nie zdyskontowano wiedzy w nich zawartej na forum międzynarodowym. Podjęcie takich działań byłoby uzasadnione, gdyż *Memorandum w sprawie warunków prawnych krzyżowania się podmorskich kabli i rurociągów na Morzu Bałtyckim* z grudnia 2003 r. wskazało na brak możliwości prawnego przeciwstawienia się projektowi budowy gazociągu Północnego w sytuacji jego lokalizacji poza polską wyłączną strefą ekonomiczną.

4. Na negatywną ocenę niezapewnienia wzrostu bezpieczeństwa dostaw gazu, w szczególności wobec braku rozwoju infrastrukturalnych połączeń z zagranicznymi źródłami gazu, wpływa też brak wystarczających zabezpieczeń na wypadek sytuacji nadzwyczajnych.

Nieprzygotowanie na sytuacje nadzwyczajne potwierdził tzw. incydent białoruski, w wyniku którego w dniach 18-19 lutego 2005 r. wstrzymane zostały przez ok. 18 godzin, bez uprzedzenia ani informacji o terminie wznowienia, dostawy do Polski przez Białoruś realizowane za pośrednictwem I nitki gazociągu jamalskiego przez punkt poboru w Kondratkach. Spowodowało to brak 17,9 mln m³ gazu ziemnego. Konsekwencją było wprowadzenie ograniczeń odbioru gazu ziemnego dla 6 największych odbiorców. Podobna sytuacja miała miejsce w styczniu 2006 r., gdy wprowadzono na terytorium Polski ograniczenia w dostarczaniu i poborze gazu ziemnego wskutek zmniejszenia dostaw gazu importowanego z Rosji.

*Dyrektywa 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 26 czerwca 2003 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego*¹² nie zobowiązuje do

¹² Dz.Urz. L 03.176.57.

posiadania określonych pojemności magazynowych przez państwo członkowskie. W odniesieniu do magazynowania stanowi jedynie w art. 8, że każdy operator systemu magazynowego powinien „w akceptowalnych warunkach ekonomicznych eksploatować, konserwować i remontować oraz rozbudowywać bezpieczne, niezawodne i efektywne instalacje magazynowe”, a także dostarczać pozostałym operatorom informacje gwarantujące możliwość prowadzenia transportu i magazynowania gazu w sposób właściwy dla bezpiecznego i efektywnego działania połączonych systemów. Jednakże *Dyrektywa Rady 2004/67/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. dotycząca środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu*¹³ w art.3 stanowi, iż w odniesieniu do zapewnienia adekwatnych poziomów bezpieczeństwa dostaw gazu Państwa Członkowskie określają role i zakres odpowiedzialności poszczególnych podmiotów działających na rynku oraz precyzują adekwatne minimalne standardy bezpieczeństwa dostaw. W załączniku wymieniona jest niezamknięta lista instrumentów dla wzmocnienia bezpieczeństwa dostaw gazu, wśród których znajdują się m.in. możliwość składowania zapasów operacyjnych gazu oraz możliwość składowania nadwyżek gazu.

Wprowadzony z dniem 3 maja 2005 r.¹⁴, na mocy art. 9j ust. 1 znowelizowanej *ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne*¹⁵, obowiązek utrzymywania przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem gazem ziemnym z zagranicą zapasu tego gazu w ilości 3% planowanej przez to przedsiębiorstwo rocznej wielkości importu gazu ziemnego, należy ocenić jako adekwatny z punktu widzenia systemowego. Jednak w wymiarze praktycznym, mierzonym wielkością zgromadzonych zapasów – zdaniem NIK - ze względu na faktycznie monopolistyczną pozycję PGNiG SA na tym rynku, rozwiązanie to nie powoduje istotnego wzrostu poziomu zapasów gazu.

Pojemność czynna eksploatowanych przez PGNiG SA podziemnych magazynów gazu (PMG) wynosiła w 2005 r. ponad 1,6 mld m³, tj. ok. 12% rocznego zapotrzebowania na gaz¹⁶ (i ok. 17% wielkości gazu importowanego). Pojemności te pozwalają jednak jedynie na zaspokajanie krótkotrwałych, dużych nierównomierności w poborze gazu, zapewnienie możliwości utrzymania dostaw gazu podczas awarii i krótkotrwałych przerw w dostawach z importu (z **KPMG Mogilno**) oraz pokrywanie długotrwałych znacznych zapotrzebowań w okresach jesienno-zimowych (z **PMG Wierzchowice i PMG Husów**). NIK zauważa przy tym, że pojemność magazynów PGNiG SA niewiele zmieniła się w stosunku do 2002 r., w którym wynosiła 1,4 mld m³. Nie została osiągnięta w 2005 r. pojemność 1,8 mld m³, założona w *Planie Rozwoju PGNiG SA na lata 2003-2006*.

NIK zwraca uwagę, że konieczność zwiększenia pojemności magazynowych gazu ziemnego oraz potrzeba podjęcia działań stymulujących budowę podziemnych magazynów tego paliwa były przedmiotem wniosków przedstawionych w lutym 2002 r. w *Informacji o wynikach kontroli kierunków organizacji importu gazu ziemnego do Polski* oraz w *Informacji o wynikach kontroli funkcjonowania systemu tworzenia*

¹³ Dz.Urz.L. 04.127.92.

¹⁴ Ustawą z dnia 4 marca 2005 r. o zmianie ustawy - *Prawo energetyczne* oraz ustawy - *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. Nr 62, poz. 552)

¹⁵ Dz.U. z 2003r. Nr 153, poz. 1504 ze zm.

¹⁶ W krajach Europy zachodniej pojemność magazynów stanowi ponad 20% rocznego zapotrzebowania.

zapasów obowiązkowych paliw w Polsce w latach 1998-2002 i jego modyfikacji ze stycznia 2004 r.

Pozytywny wpływ na bezpieczeństwo dostaw gazu może mieć mechanizm reagowania w przypadkach wystąpienia gwałtownego, nieprzewidzianego uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń, instalacji, sieci lub obiektów budowlanych, wprowadzony do *Prawa energetycznego* z dniem 20 września 2006 r.¹⁷ Jednakże praktyczny wymiar tych zmian nie został na razie rozpoznany.

5. Minister Gospodarki nie zrealizował dyspozycji art. 5 *ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz ustawy-Prawo ochrony środowiska*¹⁸ odnośnie opracowania i udostępnienia do publicznej wiadomości sprawozdania z wyników nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz ziemny i energię elektryczną.

Na mocy ww. przepisu minister właściwy do spraw gospodarki był zobowiązany do opracowania, w terminie do 3 października 2005 r., tj. w terminie 5 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy, sprawozdania z wyników nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz ziemny i energię elektryczną. Sprawozdanie to – w zakresie dotyczącym gazu ziemnego – minister właściwy do spraw gospodarki winien był przekazać następnie Komisji Europejskiej w terminie do 3 listopada 2005 r.

Projekt sprawozdania o wynikach nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz ziemny w Polsce w roku 2004 Departament Bezpieczeństwa Energetycznego-Wydział Gazownictwa opracował 13 grudnia 2005 r. Do zakończenia kontroli sprawozdanie było wciąż w uzgodnieniach wewnątrz Ministerstwa. Należy zauważyć, że według stanu na 19 października br. nie tylko nie opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”* ww. sprawozdania, ale także kolejnego, którego termin publikacji minął w dniu 31 lipca br.

6. NIK pozytywnie ocenia realizację wniosku o przygotowanie długoterminowej prognozy zapotrzebowania na gaz. Długoterminowa prognoza kształtowania się czynników mających wpływ na zapotrzebowanie na gaz została zawarta w *Polityce energetycznej Polski do 2025 r.* w załączniku nr 2 *Wnioski z prac prognostyczno-analitycznych*. Opracowano ją na podstawie scenariusza makroekonomicznego rozwoju kraju, który określał prawdopodobne kierunki rozwoju gospodarki paliwowo-energetycznej oraz przedstawiał ewentualne kierunki zmian lub kontynuowania pewnych trendów. Natomiast w przygotowanym przez **Rządowe Centrum Studiów Strategicznych** opracowaniu *Zaopatrzenie kraju w surowce energetyczne i energię w perspektywie długookresowej* z 21 kwietnia 2004 r. przedstawiono bilans energetyczny Polski w latach 2000–2030 według prognozy Komisji Europejskiej.

¹⁷ Art. 9j ust. 4a dodany przez art. 1 pkt 4 lit. b *ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne* (Dz.U.Nr 158, poz. 1123).

¹⁸ Dz. U. z 2005 r. Nr.62, poz. 552.

7. Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, na podstawie art. 60 ust. 2 *ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli przedstawia następujące wnioski:

- 1) Wypracowanie oraz wdrożenie koncepcji dywersyfikacji źródeł gazu z importu.
- 2) Realizowanie spójnej polityki działań wobec organów Unii Europejskiej w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu.
- 3) Stworzenie – we współpracy z PGNiG SA – planu rozbudowy pojemności magazynowych na poziomie zapewniającym wymagany poziom bezpieczeństwa dostaw gazu.
- 4) Usunięcie przyczyn niewywiązywania się przez Ministra Gospodarki z obowiązku sporządzenia oraz przedstawienia Komisji Europejskiej i publikowania w *Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”* sprawozdania z wyników nadzoru nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w gaz ziemny i energię elektryczną, o którym mowa w art. 15b *ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne*.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Ministra o przekazanie, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia tych działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 i 2 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się – stosownie do art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK* – od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

z upoważnienia
Prezesa Najwyższej Izby Kontroli
Dyrektor Departamentu
Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Stanisław Jarosz